

Älvkarleby
kommun

Riktlinjer för färdtjänst i Älvkarleby kommun

Älvkarleby
kommun

Antagen av: Kommunfullmäktige, 2019-06-17 § 52

Senast reviderad: 2019-05-07 § 108

Handläggare/författare: Cecilia Vainio , enhetschef

Innehåll

1. Syfte.....	2
2. Färdtjänst	2
3. Grundläggande kriterier för färdtjänst är:.....	2
4. Ansökan om tillstånd	2
5. Beslut om färdtjänstillstånd	2
6. Färdtjänst för barn	3
7. Giltighetstid	3
8. Antal resor och avstånd	3
9. Specialfordon.....	3
10. Beställning av resa	3
11. Service vid resa	4
12. Ledsagare	4
13. Medresenär.....	4
14. Hjälpmedel.....	4
15. Bagage.....	4
16. Överklagan av ett beslut.....	4
17. Återkallelse	5
18. Resor för när färdtjänsten inte gäller	5
19. Avgifter för färdtjänst	5

1. Syfte

De grundläggande förutsättningarna för tillstånd till färdtjänst anges i Lag (SFS 1997:736) om färdtjänst. Varje kommun har rätt att utforma sina egna riktlinjer så länge de inte strider mot lagen. Riktlinjerna tydliggör de lokala villkoren för färdtjänsten och ska, tillsammans med färdtjänstlagens bestämmelser, vara vägledande vid den individuella tillståndsprövningen. Nedanstående text utgör riktlinjer för Älvkarleby kommun.

2. Färdtjänst

Enligt lag (SFS 1997:736) om färdtjänst har folkbokföringskommunen ansvar att anordna färdtjänst för kommuninvånare. Färdtjänst är en kompletterande kollektiv transportform, som efter behovsprövning är tillgänglig för personer som på grund av funktionshinder, som inte endast är tillfälligt, har väsentliga svårigheter att förflytta sig själv på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationsmedel. Resor med färdtjänst skall i likhet med den allmänna kollektivtrafiken i största mån samordnas. Avsaknad av allmänna kommunikationer eller att de går på tider som inte passar resenären är inte något skäl att bevilja tillstånd till färdtjänst. Hög ålder i sig är inte ett kriterium för att färdtjänst skall erhållas. Det är funktionshindret och dess konsekvenser för att kunna nyttja allmänna kommunikationsmedel som avgör.

Kommunen ansvarar för färdtjänst (=anropsstyrd trafik) och kan efter erforderliga beslut överlåta sina uppgifter till annan trafik huvudman. Älvkarleby kommun har genom avtal gett avtalspart i uppdrag att upphandla och samordna den anropsstyrda trafiken avseende färdtjänst.

3. Grundläggande kriterier för färdtjänst är:

- Att sökande ska vara folkbokförd inom Älvkarleby kommun
- Att sökande har ett varaktigt funktionshinder som gör att den sökande har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller resa med allmänna kommunikationsmedel.
- Att sökanden har ett funktionshinder som bedöms varaktigt i minst tre månader. Är funktionshindret endast tillfälligt föreligger ingen skyldighet att meddela tillstånd.

4. Ansökan om tillstånd

Ansökan om färdtjänstillstånd skall vara skriftlig. Ett sakkunnighetsutlåtande ska bifogas med ansökan och intyget är en del i beslutsunderlaget men berättigar i sig inte till färdtjänst. Ett färdtjänstillstånd kan förenas med särskilda föreskrifter som är individuella. Det kan till exempel gälla typ av fordon, placering i fordonet, ensamåkning, ledsagare eller ledarhund. Färdtjänst kan inte beviljas enbart för att allmänna kommunikationer saknas eller går på tider som inte passar resenärerna.

5. Beslut om färdtjänstillstånd

Beslut om färdtjänstillstånd skall fattas av den som enligt gällande delegationsförteckning är behörig. Beslut skall meddelas skriftligt. Beslut med avslag/delavslag skall innehålla skäl för avslaget och med en besvärshänvisning hur man överklagar beslutet.

6. Färdtjänst för barn

Om sökanden är under 18 år ska den individuella prövningen göras i förhållande till barn i motsvarande ålder utan funktionshinder (7 § färdtjänstlagen). Det innebär att om barnets svårigheter att *på egen hand* förflytta sig eller resa med den vanliga kollektivtrafiken i huvudsak beror på den för åldern typiska utvecklingsnivån och mognaden så är barnet inte berättigad till färdtjänst. Då har föräldrarna/vårdnadshavaren ansvar att hjälpa barnet med förflyttningen och resorna. Om däremot barnets svårigheter att själv förflytta sig/resa i huvudsak beror på funktionshinder, och inte ålder, så kan färdtjänst beviljas.

7. Giltighetstid

Tillstånd till färdtjänst meddelas antingen för viss tid eller tills vidare (9 § färdtjänstlagen). Tillstånden begränsas utifrån funktionsnedsättningens varaktighet som beskrivs i läkarintyget. Om funktionsnedsättningen beskrivs som tills vidare i läkarintyget skrivs tillstånden på 5 år för de som bor i ordinärt boende och tillsvidare på de som är boende på särskilt boende eller gruppboende enligt LSS. De skäl som finns för att tidsbegränsa tillstånden för dem i ordinärt boende motiveras med att närmiljön kan förändras t ex att mer tillgänglig kollektivtrafik.

Om behovet av färdtjänst förändras under tiden är det resenärens skyldighet att kontakta kommunens färdtjänsthandläggare. Om tillståndshavare folkbokfört sig i annan kommun upphör färdtjänsttillståndet att gälla.

8. Antal resor och avstånd

Antal färdtjänstresor som den färdtjänstberättigade får normalt tillstånd att genomföra har begränsats till 250 resor per år inom Älvkarleby kommuns gränser och 30 kilometer utanför kommungränsen. Reser man utanför 30 kilometers gränsen får den färdtjänstberättigade själv betala merkostnaden som överstiger 30 km. I enskilda fall kan tillståndet begränsas mellan bostad/resmål och hållplats för buss- och tågtrafik.

9. Specialfordon

Den som utifrån sin funktionsnedsättning inte klarar av att åka med vanlig personbil (taxibil), kan få färdtjänst med specialfordon. Behovet behöver vara styrkt.

10. Beställning av resa

Beställning av färdtjänstresa ska göras i god tid, minst 60 minuter i förväg. Specialfordon behöver beställas flera dagar i förväg. Färdtjänst-utföraren har rätt att i samband med beställningen senarelägga eller tidigarelägga den önskade avresetiden med högst 30 minuter.

Resenären har inte rätt att göra uppehåll eller andra avvikelser under resan mellan start- och målpunkt för att exempelvis uträtta ärenden. Ny resa får i så fall beställas.

Samordning av färdtjänstresor sker där det är möjligt. Det innebär att resenären kan få samåka med annan resenär hela eller delar av sträckan. I särskilda fall, då funktionsnedsättningen anses omöjliggöra samåkning med andra resenärer, kan rätt till ensamåkning beviljas men detta behöver styrkas i intyg.

11. Service vid resa

Utöver transporten från en adress till en annan ingår normal taxiservice i färdtjänstresan. Det kan innebära att föraren utifrån behov hjälper resenären in och ur fordonet samt till och från ytterdörr eller motsvarande, lyfter in/ur handbagage och eventuella hjälpmedel i bagageutrymmet och ser till att säkerhetsbältet blir fastspänt.

12. Ledsagare

Om den som söker tillstånd till färdtjänst behöver ledsagare under resorna, ska tillståndet även gälla ledsagaren (8 § färdtjänstlagen). Behovet av ledsagare ska vara knutet till själva resan och inte till vistelsen vid resmålet. Ledsagaren ska vara en för uppdraget lämplig person som har möjlighet att tillgodose de behov tillståndshavaren har för att kunna genomföra en resa. Tillstånd till ledsagare för den färdtjänstberättigade innebär ingen skyldighet för kommunen att tillhandahålla person för ledsagning. Ledsagare medföljer kostnadsfritt och måste stiga på och av på samma adress som den färdtjänstberättigade.

13. Medresenär

Den färdtjänstberättigade har rätt att i mån av plats ta med sig maximalt två medresenärer. Medresenärer kan exempelvis vara egna barn, annan anhörig eller bekant. Medresenärerna ska gå på och stiga av på samma adress som den färdtjänstberättigade och betalar samma avgift som den färdtjänstberättigade. Medresenär får inte orsaka extra service av chauffören och har inte heller rätt till viss placering i fordonet. En medresenär kan inte följa med på en resa där ledsagare är beviljad.

14. Hjälpmedel

Förflyttningshjälpmedel såsom rollator eller rullstol får medföras vid resa. Klarar man inte att förflytta sig från rullstol till bilsäte med stöd av förare eller eventuell ledsagare, utan måste färdas sittande i rullstol, som ska vara godkänd att sitta i under resa, föreligger rätt till specialfordon.

Hjälpmedel skall kunna förankras och hanteras på ett trafiksäkert sätt. Promenadscooter, elmoped och liknande förflyttningshjälpmedel som har styre är inte godkända att sitta på under färd och får ej tas med vid färdtjänstresa.

15. Bagage

Bagage får tas med i den utsträckning som är normalt att ha med på buss, det vill säga i storleksordning som två handbagage av mindre art alternativt en liten resväska utöver det förflyttningshjälpmedel som behövs för resans genomförande. Vid behov hjälper chauffören till med bagaget från avhämtningsadressens entré och till fordonet och från fordonet till resmålets entré.

16. Överklagan av ett beslut

Om den sökande är missnöjd med beslutet kan det överklagas till förvaltningsrätten som gör en prövning av ärendet. Vid avslag och delavslag skickas information om hur man överklagar

tillsammans med beslutet. Överklagandet ska skickas till biståndshandläggarna om Individ- och familjeomsorgen inom tre veckor från det att den sökande fick ta del av beslutet.

17. Återkallelse

Återkallelse av tillstånd kan bli aktuellt om tillståndshavaren genom förändringar i hälsotillstånd eller av andra skäl inte längre uppfyller kriterierna för att få färdtjänst. Ett tillstånd får också återkallas om tillståndshavaren gjort sig skyldig till allvarliga eller upprepade överträdelser av de föreskrifter eller villkor som gäller för färdtjänsten samt även om det framkommer att den enskilde lämnat felaktiga uppgifter vid ansökan.

18. Resor för när färdtjänsten inte gäller

Färdtjänst är avsedd för enskilda personers privatresor och får ej användas för följande typ av resor:

- Färdtjänstillståndet omfattar inte resor som av någon annan anledning bekostas av det allmänna (7 § färdtjänstlagen), det vill säga resor som anordnas inom ramen för kommunens, landstingets eller statens verksamheter t ex sjukresor, skolskjuts, ambulanstransporter eller resor i samband med arbetslivsinriktad rehabilitering eller resor som ska bekostas av Försäkringskassan..
- Tillståndet omfattar inte heller resor som anställda gör i tjänsten för offentliga eller privata arbetsgivares räkning.
- Resor t.ex utflykter och liknande resor som arrangeras som gruppresor för funktionsnedsatta eller äldre personer i ett boende.

19. Avgifter för färdtjänst

Enligt 10 § lag om färdtjänst har kommunen rätt att ta ut en avgift för färdtjänsten. Enligt 11 § lag om färdtjänst ska denna avgift vara skälig och får inte överstiga tillståndsgivarens självkostnader.

Avgifter för färdtjänst varierar mellan landets kommuner. Utgångspunkt för prissättning kan vara:

- Den funktionshindrade saknar valmöjlighet och utifrån rättvise- och jämlikhetssynpunkt ska avgiften för färdtjänst vara densamma som för kollektivtrafiken.
- Funktionshindret kan medföra att behovet av färdmedel varierar över tid.

För att ge ett incitament att använda kollektiva färdmedel när personen klarar detta, bör det vara en skillnad mellan avgift för färdtjänst och avgift för kollektivtrafiken.

- Färdtjänsten ger en högre servicenivå i och med att den erbjuder en transport från dörr till dörr och att utifrån detta kan avgifterna skiljas åt.
- Avgiften bör spegla samhällets kostnader för att tillhandahålla transporten, vilket motiverar en högre avgift för färdtjänsten. Mellan kommunerna skiljer det sig även hur egenavgiften beräknas.

Avgiften för den färdtjänstberättigade och medresenär tas ut enligt den av kommunfullmäktige beslutade taxan för färdtjänst.